

Opschrift

Vergadering van 11 oktober 2023

Nummer: 2023_MV_00509

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Els Roegiers: Zij-instromers in Gentse scholen

Raadslid(-leden):

Els Roegiers - N-VA

Bevoegd: Evita Willaert

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

-

Vraag:

Om het actuele lerarentekort aan te pakken wordt onder meer ingezet op de zogenaamde zij-instromers: mensen die vanuit een ander werkveld de overstap maken naar het onderwijs. De voorbije jaren werden in dit kader zowel op Vlaams als op lokaal niveau maatregelen genomen. Eind september kondigde de Vlaamse minister van onderwijs nog aan extra budget te voorzien voor extra anciënniteit voor zij-instromers.

Vandaar mijn vragen:

1. Welke resultaten werden tot nog toe geboekt binnen het Gentse onderwijsveld en binnen het stedelijk onderwijs in het bijzonder op vlak van het aantrekken van zij-instromers?
2. Hoe ziet de schepen het verdere beleid op lokaal niveau op vlak van het aantrekken van zij-instromers?

Antwoord

De Vlaamse minister van onderwijs heeft inderdaad inspanningen geleverd om zij-instromers te overtuigen de stap naar onderwijs te zetten.

Ik zie de rol van dit lokaal bestuur vooral als het verstrekken van informatie aan wie de overstap naar onderwijs wil maken. Wie als zij-instromer zo'n overstap overweegt, zet veelal een stap in het onbekende. Er blijft niet alleen de werkonzekerheid – ja ook in

tijden van lerarentekort –, dit is ook een statuut dat sterk verschilt van dat als werknemer in andere sectoren. Daarnaast blijft een school ook een boeiende en bijzondere werkomgeving die mensen graag vooraf eens willen ‘proeven’. Om die reden hebben we met het Onderwijscentrum Gent tal van initiatieven op poten gezet deze legislatuur. Ik neem ze graag even door met u.

- Infomoment ‘Word leraar in Gent’

Er is een heel grote nood aan informatie over werken in onderwijs. We brengen tal van partners bijeen om zij-instromers te helpen. Zo is die info minder versplinterd. Het infomoment mag je zien als een beurs met een aantal informatiestanden. We werkten daarvoor samen met o.m. Agodi (agentschap voor onderwijsdiensten), VDAB, de lerarenopleidingen.

De voorbije drie jaren bereikten we bijna 400 mensen op deze manier. Ook dit jaar zijn er twee infomomenten in november en april.

- Lesgeven? Test even!

Via dit project kunnen kandidaat zij-instromers een lesuur of een halve dag meevolgen op een school. Voor wie wil, kan er nog een tweede moment gepland worden waarbij de kandidaat een actievere rol opneemt, bv. als co-teacher. We doen dit met scholen van zowel het basis- als het secundair en het gewoon en buitengewoon onderwijs.

1. Schooljaar ‘21-’22. Er waren 32 scholen bereid om hieraan mee te werken. Er kwamen 137 aanvragen binnen, waarvan er uiteindelijk 64 hebben plaatsgevonden.
 2. Schooljaar ‘22-’23. Er waren toen 28 deelnemende scholen, 105 aangevraagde observaties waarvan er 73 zijn doorgegaan.
- Zij-instromers moeten vaak nog een pedagogisch bekwaamheidsbewijs halen. De combinatie werken en studeren is niet altijd eenvoudig. We hebben daarom een **ontmoeting tussen onderwijs en lerarenopleidingen** georganiseerd. Dit kwam er op vraag van de coördinerende directeurs van het secundair onderwijs. Zo leerden ze elkaars aanbod en verwachtingen kennen. 41 mensen waren aanwezig die dag.
 - Er is ook de **website van het team Leraar in Gent**. Daarop staat info over de eigen projecten, maar er wordt ook doorverwezen naar andere partners.
 - Buddyproject

In het buddyproject ‘Leer-kracht’ engageren een nieuwe Gentenaar (een nieuwkomer) en een leerkracht zich om gedurende drie maanden minstens eenmaal per week samen voor de klas te staan. Ze werken dan samen als co-teachend team. Het opzet is om de nieuwkomer toe te leiden naar een opleidingsperspectief of tewerkstelling in onderwijs. Deze mensen zijn soms al in het bezit van een diploma, maar dat moet nog gelijkgeschakeld worden. Of soms lukt dat niet omdat hun diploma niet aanvaard wordt. Anderen hebben een diploma secundair onderwijs en overwegen een lerarenopleiding te volgen.

We bereiden momenteel een subsidieaanvraag bij de VDAB voor om dit project verder te kunnen testen en te ontwikkelen. We willen een samenwerking met de verschillende lerarenopleiders in Gent en kijken hoe we na deze projectperiode op een realistische manier kunnen verduurzamen.

- Ik noem tot slot graag ook **Leerwinkel De Stap**. Zij kunnen burgers met aspiratie voor onderwijs ook info verstrekken over verschillende opleidingen.

Ik wil in die zin dus wel onderstrepen dat het initiatief van de minister om meer zij-instromers aan te trekken dan wel de aantrekkelijkheid verhoogt, maar dat dat niet volstaat om die mensen zomaar te overtuigen. Er is een ruimer kader nodig. Er zijn bijkomende inspanningen nodig die wij hier als stad waar maken. Ik wil niet nalaten ook de verschillende onderwijspartners en scholen te noemen. Ook zij leveren elke dag inspanningen om mensen aan te trekken. Dit is dus een gezamenlijk werk van velen. De middelen die de Vlaamse minister voorziet, zouden dus ook dergelijk kader – om dat alles waar te maken – moeten financieren.

U vraagt ook naar de resultaten. Cijfers op lokaal niveau over het aantal zij-instromers kunnen we zelf niet verzamelen. Daarvoor is een koppeling nodig tussen verschillende databanken die binnen de Vlaamse administratie worden beheerd. Zelf denk ik ook dat het meer aangewezen is dat die analyse op Vlaams niveau gebeurt. Er is immers meer nodig dan enkel het cijfer over het aantal zij-instromers. Het is evenzeer van belang om te weten of ze blijven of niet, en de redenen daarvoor te kennen. Net zoals er nood is aan een goed zicht op de impact van de scholen. Meer zij-instromers betekent meer aanvangsbegeleiding. Of vragen over de onderwijskwaliteit. Welke expertise brengen deze mensen binnen, en welke noden en uitdagingen ervaren ze zelf?

Ik vind uw vragen dus niet alleen interessant, maar ook zeer terecht. Maar een echt antwoord moet vanuit Vlaanderen komen. Een oproep dus, om dit mee door te geven aan elkaars collega's om dit op dat niveau verder aan te kaarten.
